

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) โดยให้พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จากโรงเรียนในสังกัดที่มีศักยภาพและสามารถดึงดูดโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ใกล้มาร่วมได้ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำและให้ประชากรในวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง บรรลุตามเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบถึงความสำคัญ จึงได้เลือกตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคข้อข้อที่เกิดจากการดำเนินงาน เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขต่อไป

จากการตรวจสอบมีประเด็นข้อตรวจพบและข้อสังเกตที่สำคัญ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 การดำเนินงานตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ต่างกับเป้าหมาย

จากการสุ่มตรวจสอบโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 55 แห่ง และโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 88 แห่ง ใน 13 จังหวัด พบว่า มีโรงเรียนเครือข่ายที่ต้องดำเนินการควบรวมหรือยุบเลิก ตามนโยบาย จำนวน 77 แห่ง โดยมาเรียนรวมกับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 51 แห่ง ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายที่ไม่สามารถควบรวมหรือยุบเลิกได้ตามเป้าหมาย จำนวน 28 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.36 ของโรงเรียนเครือข่ายที่ตรวจสอบ และปัจจุบันยังไม่มีแนวโน้มที่จะควบรวมหรือยุบเลิกมาเรียนรวม กับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ประกอบกับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่มีการจัดทำแผน หรือกำหนดแนวทางเพื่อให้เกิดการควบรวมหรือยุบเลิกโรงเรียนเครือข่ายในอนาคต และมีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ไม่สามารถดำเนินการดึงดูดโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวมได้ตามเป้าหมายที่กำหนด จำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.18 ในจำนวนนี้มีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ไม่สามารถดำเนินการ ดึงดูดโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวมได้ตามเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.62 ของ โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของนโยบาย จำนวน 64.35 ล้านบาท นอกจากนี้ รัฐยังไม่สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายลงได้ จำนวน 782,500 บาท โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้นโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่สามารถควบรวมหรือยุบเลิกโรงเรียน ขนาดเล็กได้ตามเป้าหมายที่กำหนดเกิดจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการสั่งการให้ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกระดับให้ความสำคัญ และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) อย่างเคร่งครัด

และหากยังพบว่ามีการไม่ปฏิบัติ ควรกำหนดมาตรการดำเนินการตามควรแก่กรณี รวมถึงการดำเนินงานกรณีอื่น ๆ ตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อตรวจสอบที่ 2 การคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมตามนโยบายไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

จากการตรวจสอบการควบรวมหรือยุบเลิกโรงเรียนเครือข่าย ตามเป้าหมายที่กำหนดจำนวน 88 แห่ง พ布ว่า โรงเรียนเครือข่ายเป้าหมายที่กำหนดเป็นโรงเรียนที่มีการควบรวมหรือยุบเลิกมาก่อนมีการดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของโรงเรียนเครือข่ายเป้าหมายที่สุ่มตรวจสอบ และมีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.27 ของโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ จำนวน 55 แห่ง ที่กำหนดโรงเรียนเครือข่ายเป้าหมายเป็นโรงเรียนที่มีการควบรวมหรือยุบเลิกมาก่อนมีนโยบายทั้งหมด ทั้งนี้ โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ทั้ง 4 แห่ง ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 23.65 ล้านบาท เพื่อนำไปดำเนินการตามนโยบายเช่นเดียวกับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) อื่น ๆ ที่สามารถดึงดูดโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ไกลมาเรียนรวมได้

การที่โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) มีการกำหนดเป้าหมายเป็นโรงเรียนเครือข่ายที่มีการควบรวมหรือยุบเลิกมาก่อนมีนโยบายทั้งหมด ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จำนวน 23.65 ล้านบาท โดยมีสาเหตุมาจากการพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนตามเป้าหมายของนโยบายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกและเสนอรายชื่อโรงเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะเป็นโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) และโรงเรียนเครือข่ายเข้ามาที่ส่วนกลางเพื่อพิจารณา แต่สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีการตรวจสอบข้อมูลสถานะปัจจุบันของโรงเรียนเครือข่ายที่ได้รับคัดเลือก ทำให้โรงเรียนเครือข่ายเป้าหมายของนโยบายบางส่วนเป็นโรงเรียนที่มีการควบรวมหรือยุบเลิกมาก่อนมีนโยบาย

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกำชับและ/หรือสั่งการให้สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานสำรวจโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ไกลเคียงกับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีการกำหนดเป้าหมายเป็นโรงเรียนเครือข่ายที่มีการควบรวมหรือยุบเลิกมาก่อนมีนโยบายทั้งหมด ให้ดำเนินการควบรวมหรือยุบเลิกโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวมาเรียนรวม รวมทั้งตรวจสอบโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้สุ่มตรวจสอบ หากเข้าข่ายกรณีข้างต้น ให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน

ข้อตรวจสอบที่ 3 การดำเนินงานตามนโยบายโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์

1. โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับค่าคะแนนระดับประเทศ ดังนี้

1.1 โรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถถ่ายทอดผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (คะแนน O-NET) ให้สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนระดับประเทศ จากการตรวจสอบโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 55 แห่ง พบว่า มีโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีผลคะแนน O-NET ในปีการศึกษา 2560 ต่ำกว่าระดับประเทศเมื่อจำแนกตามแต่ละกลุ่มสาระวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวน 38 45 41 และ 49 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 69.09 81.82 74.55 และ 89.09 ของจำนวนโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ ตามลำดับ และในจำนวนโรงเรียนของกลุ่มนี้ มีโรงเรียนที่มีผลคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2559 และ 2560) จำนวน 30 35 35 และ 46 แห่ง ตามลำดับ และยังพบว่า ในปีการศึกษา 2558 มีโรงเรียนบางส่วนที่มีคะแนนสูงกว่าระดับประเทศ แต่เมื่อเข้าร่วมตามนโยบายแล้วได้คะแนนต่ำกว่าระดับประเทศ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีคะแนนสอบ O-NET เปรียบเทียบต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระวิชา ทั้ง 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2559 และ 2560) จำนวน 24 แห่ง จากจำนวนโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 43.64

1.2 โรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถถ่ายทอดผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (คะแนน NT) เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนระดับประเทศ จากการตรวจสอบโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 55 แห่ง พบว่า มีโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีผลคะแนน NT ในปีการศึกษา 2560 ต่ำกว่าระดับประเทศเมื่อจำแนกตามด้านที่มีการทดสอบ ได้แก่ ด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล จำนวน 30 35 และ 31 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.55 63.64 และ 56.36 ของจำนวนโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ ตามลำดับ และในจำนวนโรงเรียนของกลุ่มนี้ มีโรงเรียนที่มีผลคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2559 และ 2560) จำนวน 19 24 และ 20 แห่ง ตามลำดับ และยังพบว่า ในปีการศึกษา 2558 มีโรงเรียนบางส่วนที่มีคะแนนสูงกว่า ระดับประเทศ แต่เมื่อเข้าร่วมตามนโยบายแล้วได้คะแนนต่ำกว่าระดับประเทศ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีคะแนนสอบ NT เปรียบเทียบต่ำกว่าระดับประเทศทุกด้านที่ทดสอบ ทั้ง 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2559 และ 2560) จำนวน 12 แห่ง จากจำนวนโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 21.82

1.3 โรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่สามารถถ่ายทอดผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงได้ (คะแนน RT) เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนระดับประเทศ จากการตรวจสอบโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 54 แห่ง (ไม่พบข้อมูลการสอบ 1 แห่ง) พบว่า เมื่อจำแนกตามด้านที่ทดสอบ ได้แก่ ด้านการอ่านรู้เรื่องและการอ่านออกเสียง มีโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีผลคะแนนในปีการศึกษา 2560 ต่ำกว่าระดับประเทศ จำนวน 22 และ 19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40.74 และ 39.15 ของจำนวนโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ที่สุ่มตรวจสอบ และในจำนวนนี้มีโรงเรียนที่มีผลคะแนนต่ำกว่า ระดับประเทศทั้ง 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2559 - 2560) จำนวน 13 และ 10 แห่ง ตามลำดับ

2. โรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ประโยชน์วัสดุ ครุภัณฑ์ตามนโยบาย กล่าวคือ ในการดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรงบเงินอุดหนุนให้กับโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) แห่งละ 3.35 ล้านบาท รวม 55 แห่ง เป็นเงิน 184.25 ล้านบาท โดยมีการใช้จ่ายงบเงินอุดหนุนในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา จำนวน 105.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.21 ของงบเงินอุดหนุน ซึ่งจากการสังเกตการณ์การใช้ประโยชน์ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีการจัดซื้อจากงบเงินอุดหนุนของโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 55 แห่ง พบว่า โรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ไม่มีการใช้ประโยชน์วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นจำนวนมาก เช่น โปรแกรม ห้องสมุด โปรแกรมบริหารและงานสนับสนุน โปรแกรมสื่อ E-Book เป็นต้น จึงอาจส่งผลให้มีเกิดการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

การที่นโยบายโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์ ยอมส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้เรียนจากโรงเรียนที่มีคุณภาพ ทางวิชาการ ไม่สามารถดึงดูดโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ไกล์เดียงให้มาเรียนรวมเพิ่มเติม และขาดโอกาส ในการใช้งบประมาณจากการจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาแต่ไม่ใช้ประโยชน์ อย่างน้อยจำนวน 14.01 ล้านบาท โดยมีสาเหตุมาจากการ ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน อย่างชัดเจน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ยังไม่มีการดำเนินการตาม แนวทางการดำเนินงานที่กำหนดอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้เลขานุการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. พิจารณาทบทวนการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียนทั้งมิติด้านวิชาการควบคู่ไปกับ มิติด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อวิธีการและศักยภาพของโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) อย่างชัดเจนและ กำหนดให้มีการติดตามผลตามตัวชี้วัดดังกล่าว
2. สั่งการผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ให้มีการดำเนินการ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามแนวทางอย่างเคร่งครัด
3. สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจการใช้/ไม่ใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ ทางการศึกษาของโรงเรียนดีไกล์บ้าน (แม่เหล็ก) ทุกแห่งทั่วประเทศ ที่จัดซื้อด้วยงบประมาณตามนโยบาย เพื่อหาแนวทางในการใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดให้มีการติดตามผลการใช้ประโยชน์ดังกล่าว
4. จัดให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อจัดทำแผนและจัดลำดับ ความสำคัญของกลุ่มสาระวิชาที่จำเป็นต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยนำวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา โดยเฉพาะสื่อ โปรแกรมที่จัดซื้อมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้สอดคล้องกับความจำเป็นในการยกระดับผลสัมฤทธิ์

ข้อตรวจพบที่ 4 การบริหารจัดการทรัพย์สินของโรงเรียนเครือข่ายภายหลังการยุบเลิกไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

จากการสุ่มตรวจสอบโรงเรียนเครือข่ายที่สามารถยุบเลิกได้ จำนวน 42 แห่ง พบร่วมกับการบริหารจัดการทรัพย์สินของโรงเรียนเครือข่ายภายหลังการยุบเลิกบางแห่งไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด มีรายละเอียด ดังนี้

1. วัสดุ ครุภัณฑ์ พบร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิก ไม่ได้โอนวัสดุ ครุภัณฑ์ให้โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) แต่ได้โอนให้โรงเรียนอื่นเป็นคูณแทน รวมทั้งไม่ได้จัดทำและส่งมอบบัญชีทรัพย์สินให้กับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิกได้ นอกจากนี้ โรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิกได้ทั้ง 42 แห่ง ไม่มีการดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินที่ชำรุด เสื่อมสภาพ และไม่สามารถใช้งานได้ให้เสร็จสิ้นก่อนส่งมอบทรัพย์สินให้แก่โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) และยังไม่มีแผนในการดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว นอกจากนี้ ในจำนวนโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวม 34 แห่ง พบร่วมกับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ไม่ได้รับโอนทรัพย์สินมาจากโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิก เนื่องจากมีการโอนให้โรงเรียนอื่นเป็นคูณแทน จำนวน 2 แห่ง และโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ได้รับโอนทรัพย์สินมาจากโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิก จำนวน 32 แห่ง มีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) เพียง 1 แห่ง ที่ดำเนินการรับโอนทรัพย์สิน ตรวจสอบ จัดทำทะเบียนพัสดุ เพื่อจัดหมวดหมู่ พร้อมทั้งออกหมายเลขครุภัณฑ์ครบถ้วนตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือการดำเนินงานส่วนอีก 31 แห่ง แบ่งเป็น โรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ยังไม่ได้จัดทำทะเบียนพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายเพื่อจัดหมวดหมู่และออกหมายเลขครุภัณฑ์ จำนวน 27 แห่ง และโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่จัดทำทะเบียนพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายเพื่อจัดหมวดหมู่แล้ว แต่ไม่มีการออกหมายเลขครุภัณฑ์ จำนวน 4 แห่ง

2. ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พบร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายโอนส่งมอบที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้โรงเรียนอื่นเป็นผู้บริหารจัดการ ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิกได้ และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีการโอนส่งมอบที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้กับโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) เป็นผู้บริหารจัดการตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.86 ของโรงเรียนเครือข่ายที่ยุบเลิกได้ ในจำนวนนี้ยังไม่ได้ส่งคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้หน่วยงานเจ้าของที่ดิน จำนวน 34 แห่ง โดยเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการขอใช้ประโยชน์ จำนวน 20 แห่ง และที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ จำนวน 14 แห่ง โดยส่วนใหญ่ถูกทิ้งร้าง เสื่อมโทรม ไม่มีการซ่อมแซมบำรุงรักษา

การบริหารจัดการทรัพย์สินของโรงเรียนเครือข่ายภายหลังการยุบเลิกไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ส่งผลให้รัฐเสียโอกาสจากรายได้ที่จะได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ชำรุด และอาจเกิดความเสี่ยงที่พัสดุจะสูญหายได้ โดยมีสาเหตุมาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนเครือข่าย ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือ การดำเนินงานโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก)

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพย์สินของโรงเรียนเครือข่ายภายหลังการยุบเลิกเป็นไปตาม แนวทางที่กำหนด สำนักงานการตรวจสอบแต่เดือนมีข้อเสนอแนะให้เลขานุการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการสั่งการให้ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกระดับปฏิบัติตาม แนวทางที่กำหนดในคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) อย่างเคร่งครัด และหากยังพบว่า มีการไม่ปฏิบัติ ควรกำหนดมาตรการดำเนินการตามคราวแก่กรณี รวมถึงการดำเนินงานกรณีอื่น ๆ ตามภารกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อสังเกต การจัดสรรงบลงทุนรายการบ้านพักครูไม่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ตามนโยบาย

จากการสุมตรวจสอบโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) จำนวน 55 แห่ง พบร้า มีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ได้รับจัดสรรงบลงทุนรายการบ้านพักครู จำนวน 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.73 ของโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ตรวจสอบ โดยได้รับจัดสรรบ้านพักครู จำนวน 31 หลัง รวมเป็นเงิน 23.73 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ตรวจสอบแล้วได้รับจัดสรรบ้านพักครู พบร้า บ้านพักครูไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการควบรวม หรือยุบเลิกโรงเรียนเครือข่าย และครูโรงเรียนเครือข่ายส่วนใหญ่ไม่ประสงค์จะอยู่อาศัยในบ้านพักครู โดยในจำนวนโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่มีการใช้ประโยชน์ จำนวน 25 แห่ง มีครูของโรงเรียน เครือข่ายอยู่อาศัยจำนวน 2 แห่ง จะเห็นว่าส่วนใหญ่ผู้อยู่อาศัยเป็นครูของโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ไม่ใช่ครูของโรงเรียนเครือข่าย ส่งผลให้การจัดสรรงบลงทุนรายการบ้านพักครูไม่สนับสนุนการบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดตามนโยบาย นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนดีใกล้บ้าน (แม่เหล็ก) ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ บ้านพักครูจำนวน 4 แห่ง โดยได้รับจัดสรรบ้านพักครู จำนวน 5 หลัง รวมเป็นเงิน 3.87 ล้านบาท

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจสอบแต่เดือนมีข้อเสนอแนะให้เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาสั่งการให้สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาจัดสรร งบประมาณ ซึ่งหากจะต้องมีการกำหนดรายการจัดซื้อจัดจ้างตามนโยบาย/โครงการในโอกาสต่อไป ควรกำหนดรายการดังกล่าวโดยคำนึงถึงการสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย/โครงการ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด